

Sygn. akt *I AGa 62/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: Jacek Nowicki

Sędziowie: Ewa Staniszevska

Ryszard Marchwicki /spr./

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Frąckowiak

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2021 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością**

w P.

przeciwko (...) **S.A. w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 27 listopada 2019 r. sygn. akt IX GC 801/18

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I w ten sposób, że oddala powództwo także, co do kwoty 65.726,45 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy siedemset dwadzieścia sześć zł czterdzieści pięć groszy);

b) w punkcie IV w ten sposób, że zasądza od powódki na rzecz pozwanej 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazuje ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Poznaniu 3 zł 86 gr tytułem nieopłaconych wydatków na opinię biegłego.

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 7.337 zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu apelacyjnym.

Ewa Staniszevska Jacek Nowicki Ryszard Marchwicki

Sygn. akt I AGa 62/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 maja 2018 r., uzupełnionym pismem z dnia 23 listopada 2018 r. powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w P. kwoty 196.718,46 zł wraz z odsetkami

ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pismem z dnia 22 sierpnia 2018 r. (k. 30 akt) powód cofnął częściowo pozew, a mianowicie co do kwoty 364,06 zł, która została przez pozwanego uiszczona w dniu 27 grudnia 2017 r. i wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 196.354,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 maja 2018 r.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu:

I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 65.726,45 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy siedemset dwadzieścia sześć złotych czterdzieści pięć groszy);

II. umarzył postępowanie w zakresie należności głównej w kwocie 364,06 zł;

III. w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

IV. koszty procesu stosunkowo rozdzielił, obciążając nimi powoda w 67 %, a pozwanego w 33 % pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski Sądu I Instancji.

Powód (...) Sp. z o.o. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie przede wszystkim dystrybucji energii elektrycznej.

Pozwany (...) S.A. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność drukarską i wydawniczą.

Pozwany, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarł z powodem w dniu 4 lipca 2013 r. umowę nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej.

Przedmiotem umowy było określenie praw i obowiązków stron oraz warunków świadczenia przez powoda usług dystrybucji na rzecz pozwanego, w związku z zawartą bezpośrednio przez odbiorcę (pozwanego) umową sprzedaży energii elektrycznej (§ 1 ust. 1 umowy). Usługi dystrybucji miały być świadczone do hali produkcyjno – magazynowej pozwanego w Ż. (§ 1 ust. 2 umowy).

Zgodnie z zawartą umową, obowiązkiem powoda było świadczenie usług dystrybucji do miejsca wskazanego w umowie, z zachowaniem parametrów jakościowych energii oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (§ 5 umowy).

Z kolei obowiązkiem odbiorcy było m.in.:

- pobieranie energii, w ramach zamówionej mocy umownej, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz na warunkach określonych w umowie,
- umożliwienia przedstawicielom powoda dokonania odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego,
- umożliwienie przedstawicielom powoda dostępu wraz z niezbędnym sprzętem, do wszystkich elementów sieci i urządzeń oraz elementów układu pomiarowo – rozliczeniowego znajdujących się na terenie lub w obiekcie odbiorcy, w celu przeprowadzenia kontroli, prac eksploatacyjnych lub usunięcia awarii sieci,
- terminowego regulowania należności za świadczone usługi dystrybucji oraz innych należności związanych z umową (§ 6 umowy).

Rozliczenia między stronami odbywać się miały na podstawie Taryfy oraz odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego, dokonywanych zdalnie lub bezpośrednio przez upoważnionych przedstawicieli powoda. Strony zgodnie ustaliły, że rozliczenia wynikające z umowy odbywać się będą w miesięcznych okresach rozliczeniowych i będą prowadzone w oparciu o stawki opłat określone dla grupy taryfowej wskazanej w załączniku nr 2 do umowy (§ 8 ust. 1 i 2 umowy).

Zgodnie z umową powód miał prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur w szczególności w przypadku:

- 1) stwierdzenia nieprawidłowości w zainstalowaniu lub działaniu układu pomiarowo – rozliczeniowego,
- 2) przyjęcia do rozliczeń błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego,
- 3) przyjęcia do rozliczeń stawek opłat innych niż określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczany odbiorca (§ 8 ust. 6 umowy).

Odbiorca zobowiązał się do zapłaty należności za pobraną energię elektryczną na podstawie faktur VAT, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, którego rozliczenie dotyczy (§ 8 ust. 7 umowy).

Umowa weszła w życie w dniu 1 lipca 2013 r. i została zawarta na czas nieokreślony (§ 10 ust. 1 umowy).

Pomiar energii elektrycznej u pozwanego odbywa się w tzw. układzie pośrednim, z wykorzystaniem przekładników prądowych i napięciowych. Zgodnie z załącznikiem nr 2 do umowy układ pomiarowo – rozliczeniowy składał się z 3 przekładników prądowych o przekładni 20/5 A/A oraz 3 przekładników napięciowych o przekładni 15/0,1 kV/kV.

W dniu 6 kwietnia 2013 r. wystawiono zlecenie (...) nr (...) na wymianę przekładników prądowych z takich o przekładni 3 na takie o przekładni 4. Przekładniki napięciowe nie zostały wymienione i wynosiły nadal 150. W związku z tym przed wymianą przekładników prądowych współczynnik, przez który należało pomnożyć ilość zużytej energii elektrycznej wynosił 3×150 czyli 450, a po wymianie 4×150 czyli 600. Na skutek dokonanej wymiany zwiększono moc dostarczanej energii elektrycznej z 300 kW do 550 kW. Po wymianie przekładników prądowych pozwany pobierał większą ilość energii elektrycznej niż przed ich wymianą.

Mimo wymiany przekładników prądowych w układzie pomiarowo – rozliczeniowym pozwanego, powód dokonywał rozliczeń tak, jakby do ich wymiany nie doszło, przyjmując w fakturach wystawianych w okresie od kwietnia 2013 r. do listopada 2017 r. nieprawidłową mnożną 450, zamiast 600. Nieprawidłowo wystawione faktury były dostarczane pozwanemu, który je w całości i w terminie opłacał. Nieprawidłowo wystawione faktury nie wykazywały rzeczywiście pobranej przez pozwanego energii elektrycznej, tylko wartość zaniżoną.

Powyższy błąd powód wykrył dopiero w listopadzie 2017 r. i od następnego miesiąca wystawiane przez niego faktury zawierały już prawidłową mnożną 600. Natomiast do faktur wystawionych w okresie od 6 kwietnia 2013 r. do 30 listopada 2017 r. powód w dniu 5 grudnia 2017 r. wystawił faktury korygujące, uwzględniając w obliczeniach prawidłową mnożną, którą należało w tym okresie zastosować – $\times 600$ oraz rzeczywistą ilość zużytej przez powoda energii elektrycznej. Powód w sposób prawidłowy dokonał korekt zużycia energii elektrycznej o wartość nierozliczoną w pierwotnej fakturze.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że strony w dniu 4 lipca 2013 r. zawarły umowę nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, której przedmiotem było określenie praw i obowiązków stron oraz warunków świadczenia przez powoda usług dystrybucji na rzecz pozwanego, w związku z zawartą bezpośrednio przez odbiorcę (pozwanego) umową sprzedaży energii elektrycznej. Także treść przedmiotowej umowy nie była przez strony kwestionowana.

Zgodnie z opisaną wyżej umową powód zobowiązał się do świadczenia usług dystrybucji do miejsca wskazanego w umowie (hali produkcyjno – magazynowej w Ż.), z zachowaniem parametrów jakościowych energii oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców, zaś pozwany – m.in. do pobierania energii, w ramach zamówionej mocy umownej, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz na warunkach określonych w umowie, a także do terminowego regulowania należności za świadczone usługi dystrybucji oraz innych należności związanych z umową. Żadna ze stron nie kwestionowała sposobu dokonywania rozliczeń między stronami, a mianowicie, że miały się one odbywać w okresach miesięcznych, na podstawie Taryfy oraz odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego, dokonywanych zdalnie lub bezpośrednio przez upoważnionych przedstawicieli powoda. Pozwany nie kwestionował także, że należał do Taryfy B21, oraz, że moc umowna miała wynosić 550 kW (powyższe wynika też z załączonych do faktur odczytów energii elektrycznej). Pozwany nie zaprzeczał również, że zobowiązał się do zapłaty należności za pobraną energię elektryczną na podstawie faktur VAT, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, którego rozliczenie dotyczy. Powód nie kwestionował natomiast, że do błędnego zastosowania we wzajemnych rozliczeniach mnożnej 450 zamiast 600, doszło bez udziału pozwanego.

Dalej sąd stwierdził, że wbrew twierdzeniom pozwanego, umowa łącząca strony przewidywała dla powoda uprawnienie do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur w szczególności w przypadku:

- 4) stwierdzenia nieprawidłowości w zainstalowaniu lub działaniu układu pomiarowo – rozliczeniowego,
- 5) przyjęcia do rozliczeń błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego,
- 6) przyjęcia do rozliczeń stawek opłat innych niż określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczany odbiorca (§ 8 ust. 6 umowy).

Skoro zatem § 8 ust. 6 umowy przewidywał niewyczerpujący katalog przypadków, w których powód miał prawo dokonać korekty wzajemnych rozliczeń, a wszystkie wymienione w tym przepisie wypadki odnosiły się do uchybień nie leżących po stronie odbiorcy, to także przypadek przyjęcia w rozliczeniach nieprawidłowej mnożnej, uwzględniającej stan sprzed wymiany przekładników prądowych, mógł – w ocenie sądu – stanowić podstawę do dokonania takiej korekty.

W ocenie sądu dokonana przez powoda korekta była prawidłowa, co wynikało z opinii biegłego.

Biegły wskazał ponadto, że pozwany po wymianie przekładników prądowych pobierał większą ilość energii elektrycznej, aniżeli wcześniej (co zresztą było także przyczyną dokonanej wymiany, albowiem po wymianie zwiększono moc dostarczanej energii elektrycznej z 300 kW do 550 kW). Nadto wskazał, że nieprawidłowo wystawione przez powoda w okresie dochodzonym pozwem faktury, nie wykazywały rzeczywiście pobranej przez pozwanego energii elektrycznej, tylko wartość zaniżoną. A skoro pozwany w istocie pobrał większą ilość energii elektrycznej i za nią nie zapłacił, dokonanie korekty faktur było tym bardziej uzasadnione, a okoliczność, że pozwany w żaden sposób nie przyczynił się do powstania tej nieprawidłowości, nie miała w tym przypadku żadnego znaczenia.

Dalej sąd wskazał, że roszczenie powoda, jako wynikające z umowy o świadczenie usług przysługujące osobie, która w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudni się czynnościami danego rodzaju, podlegało dwuletniemu terminowi przedawnienia, o którym mowa w art. 751 pkt 1 w zw. z art. 750 kc.

Zatem, z uwagi na fakt, iż pozew w niniejszej sprawie został wniesiony do sądu w dniu 28 maja 2018 r., za przedawnione należało uznać należności stwierdzone fakturami VAT korektami o numerach:

- 1) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 10 maja 2013 r., na kwotę 2.945,06 zł (k. 53 akt),
- 2) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 10 czerwca 2013 r., na kwotę 2.993,29 zł (k. 55 akt),
- 3) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 18 lipca 2013 r., na kwotę 164,04 zł (k. 56v akt),

- 4) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 9 lipca 2013 r., na kwotę 3.001,80 zł (k. 58 akt),
- 5) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 8 sierpnia 2013 r., na kwotę 2.624,55 zł (k. 60 akt),
- 6) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 10 września 2013 r., na kwotę 2.839 zł (k. 61v akt),
- 7) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 7 października 2013 r., na kwotę 3.762,27 zł (k. 63 akt),
- 8) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 6 listopada 2013 r., na kwotę 6.394,86 zł (k. 64v akt),
- 9) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 grudnia 2013 r., na kwotę 5.059,69 zł (k. 66 akt),
- 10) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 stycznia 2014 r., na kwotę 3.437,03 zł (k. 67v akt),
- 11) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 12 lutego 2014 r., na kwotę 5.427,88 zł (k. 69 akt),
- 12) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 13 marca 2014 r., na kwotę 3.707,18 zł (k. 70v akt),
- 13) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 kwietnia 2014 r., na kwotę 3.394,89 zł (k. 72 akt),
- 14) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 6 maja 2014 r., na kwotę 2.610,84 zł (k. 73v akt),
- 15) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 czerwca 2014 r., na kwotę 3.196,42 zł (k. 75 akt),
- 16) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 lipca 2014 r., na kwotę 2.816,31 zł (k. 76v akt),
- 17) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 12 sierpnia 2014 r., na kwotę 2.332,81zł (k. 78 akt),
- 18) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 września 2014 r., na kwotę 3.023,59 zł (k. 79v akt),
- 19) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 października 2014 r., na kwotę 3.533,50 zł (k. 81 akt),
- 20) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 listopada 2014 r., na kwotę 4.179,49 zł (k. 82v akt),
- 21) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 grudnia 2014 r., na kwotę 3.407,35 zł (k. 84 akt),
- 22) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 5 stycznia 2015 r., na kwotę 2.734,93 zł (k. 85v akt),
- 23) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 lutego 2015 r., na kwotę 3.134,49 zł (k. 87 akt),
- 24) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 marca 2015 r., na kwotę 2.990,92 zł (k. 88v akt),
- 25) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 1 kwietnia 2015 r., na kwotę 3.508,46 zł (k. 90 akt),
- 26) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 maja 2015 r., na kwotę 3.071,32 zł (k. 91v akt),
- 27) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 czerwca 2015 r., na kwotę 3.325,91 zł (k. 93 akt),
- 28) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 1 lipca 2015 r., na kwotę 2.805,24 zł (k. 94v akt),
- 29) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 sierpnia 2015 r., na kwotę 2.390,47 zł (k. 96 akt),
- 30) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 września 2015 r., na kwotę 3.771,74 zł (k. 97v akt),
- 31) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 1 października 2015 r., na kwotę 4.222,54 zł (k. 99 akt),
- 32) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 listopada 2015 r., na kwotę 4.428,68 zł (k. 100v akt),

- 33) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 grudnia 2015 r., na kwotę 3.065,13 zł (k. 102 akt),
- 34) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 5 stycznia 2016 r., na kwotę 2.483,81 zł (k. 103v akt),
- 35) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 lutego 2016 r., na kwotę 3.058,68 zł (k. 105 akt),
- 36) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 marca 2016 r., na kwotę 2.942,72 zł (k. 106v akt),
- 37) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 kwietnia 2016 r., na kwotę 4.249,99 zł (k. 108 akt),
- 38) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 maja 2016 r., na kwotę 4.625,41 zł (k. 109v akt).

Skoro zaś przedawnieniu uległo roszczenie główne, powód nie mógł naliczyć od niego odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia wymagalności kwoty aktualnego salda do dnia sporządzenia pozwu.

Za nieprzedawnione należało zatem uznać należności objęte fakturami VAT korektami o numerach:

- 1) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 czerwca 2016 r., na kwotę 3.403,70 zł (k. 111 akt),
 - 2) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 1 lipca 2016 r., na kwotę 3.177,88 zł (k. 112v akt),
 - 3) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 sierpnia 2016 r., na kwotę 2.037,01 zł (k. 114 akt),
 - 4) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 września 2016 r., na kwotę 2.924,41 zł (k. 116 akt),
 - 5) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 października 2016 r., na kwotę 4.165,03 zł (k. 118 akt),
 - 6) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 listopada 2016 r., na kwotę 4.812,87 zł (k. 120 akt),
 - 7) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 grudnia 2016 r., na kwotę 3.488,90 zł (k. 122 akt),
 - 8) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 stycznia 2017 r., na kwotę 2.703,88 zł (k. 124 akt),
 - 9) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 lutego 2017 r., na kwotę 3.794,06 zł (k. 126 akt),
 - 10) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 marca 2017 r., na kwotę 3.476,86 zł (k. 128 akt),
 - 11) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 kwietnia 2017 r., na kwotę 3.809,28 zł (k. 130 akt),
 - 12) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 maja 2017 r., na kwotę 3.359,35 zł (k. 132 akt),
 - 13) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 czerwca 2017 r., na kwotę 3.998,65 zł (k. 134 akt),
 - 14) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 lipca 2017 r., na kwotę 3.175,71 zł (k. 136 akt),
 - 15) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 2 sierpnia 2017 r., na kwotę 2.360,58 zł (k. 138 akt),
 - 16) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 4 września 2017 r., na kwotę 3.888,39 zł (k. 140 akt),
 - 17) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 3 października 2017 r., na kwotę 5.148,58 zł (k. 142 akt),
 - 18) (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 5 listopada 2017 r., na kwotę 4.324,93 zł (k. 144 akt),
- na łączną kwotę 64.050,07 zł.

Powód mógł także, w ocenie sądu, doliczyć do roszczenia głównego skapitalizowane odsetki za opóźnienie, za okres od dnia wymagalności kwoty aktualnego salda do dnia sporządzenia pozwu, w łącznej wysokości 1.676,38 zł. Należy przy tym wskazać, że do zasadności i wysokości roszczenia odsetkowego, pozwany nie odniósł się w toku procesu.

Mając powyższe na uwadze Sąd w pkt I wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 65.726,45 zł.

W punkcie II wyroku sąd, na podstawie art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 203 § 1 i 2 kpc, umorzył postępowanie w zakresie należności głównej w kwocie 364,06 zł, albowiem powód cofnął w tym zakresie pozew przed rozpoczęciem rozprawy, a sąd nie dopatrył się zaistnienia przesłanek niedopuszczalności cofnięcia powództwa, o których mowa w art. 203 § 4 kpc.

W pozostałym zakresie powództwo, jako przedawnione, sąd oddalił (punkt III wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie IV wyroku, na podstawie art. 100 zd. 1 kpc, obciążając nimi powoda w 67 % (albowiem zasądzona na jego rzecz kwota stanowiła 33 % roszczenia dochodzonego przez niego w pozwie, a zatem przegrał on proces w 67% i w takim zakresie powinien być obciążony jego kosztami), zaś pozwanego w 33 %, pozostawiając na podstawie art. 108 § 1 zd. 2 kpc szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana która zaskarżyła wyrok w części tj. w punktach I i IV i zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania zaskarżonego wyroku polegający na bezpodstawnym uznaniu, iż powódka w świetle łączącej ją z pozwaną umowy była uprawniona do wystawienia faktur korygujących VAT w związku z nieprawidłowym dokonaniem zlecenia serwisowego przez pracowników powódki, w sytuacji gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, iż uchybienie, którego dopuścili się pracownicy powódki nie pozwala, w świetle treści łączącej strony umowy na wystawienie faktur korygujących VAT gdyż błąd ten w świetle łączącej strony umowy jest okolicznością zewnętrzną, która nie może być interpretowana jako spełnienie umownych przesłanek do wystawienia faktur korygujących przez powódkę,
2. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na jego przebieg, tj. art. 233 § 1 kpc, polegające na sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego zebranego w sprawie, przejawiające się bezpodstawnym uznaniem, iż zaniechanie powódki polegające na braku zmiany tzw. mnożnej w układzie pomiarowo-rozliczeniowym jest sytuacją uprawniającą powódkę do skorygowania wystawionych wcześniej faktur VAT, w sytuacji, gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego zebranego w sprawie prowadzi do wniosku, iż treść zawartej między stronami umowy zawiera niczym nieograniczony katalog przesłanek uprawniających powódkę do dokonania korekty wystawionych faktur VAT, co oznacza, iż treść stosunku zobowiązaniowego istniejącego między stronami jest w tym zakresie (w zakresie możliwości korygowania faktur VAT) sprzeczna z treścią ustawy, co czyni uprawnienie powódki nieważnym,
3. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na jego przebieg, tj. art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 6 kc, polegające na sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego zebranego w sprawie, przejawiające się bezpodstawnym uznaniem, iż zgodnym zamiarem stron zawierających umowę było przyznanie powódce niczym nieograniczonego uprawnienia do wystawienia faktur korygujących, w sytuacji gdy twierdzenie to nie tylko nie wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego ale również nie mogło zostać z niego wyinterpretowane ze względu na fakt, iż Sąd I instancji zaniechał w ogóle przeprowadzenia postępowania dowodowego na ten fakt,
4. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 353¹ k.c. w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 58 § 1 k.c. zw. z § 37 ust 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną poprzez ich niezastosowanie, a przez to przyjęcie, że strony mogły w umowie określić prawo powódki do jednostronnego dokonywania korekt uprzednio wystawionych faktur na niekorzyść pozwanej, podczas gdy z ww. powołanych przepisów Rozporządzenia wprost wynika, że taka korekta jest dopuszczalna wyłącznie w przypadku wystąpienia nieprawidłowości które spowodowały zawyżenie należności za

pobraną energię elektryczną, a nie zaniżenie tej należności, co miało miejsce w niniejszej sprawie, co jednocześnie oznaczało, iż treść umowy zawartej między stronami (w zakresie przewidującym prawo powódki do dokonania korekty faktur VAT) była sprzeczna z przepisami ustawy,

5. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 353¹ kc ' zw. z art. 65 § 1 i 2 kc w zw. z art. 58 § 1 kc poprzez ich niezastosowanie i uznanie, iż w przedmiotowej sprawie dopuszczalne było zawarcie przez strony umowy, której treść zezwalała powódce na korygowanie wystawionych faktur VAT w sposób niekontrolowany, niczym nieograniczony, w szczególności w sposób zmierzający do naprawienia przez powódkę skutków swojego wieloletniego niedbalstwa polegającego na błędnym obliczaniu wysokości ceny należnej powódce, w sytuacji gdy taki zapis umowy prowadzi do przełamania zasady pewności umów, gdyż jest sprzeczny nie tylko z treścią stosunku zobowiązaniowego, ale również z zasadami współzycia społecznego a także naturą stosunku prawnego łączącego strony, dając jednej stronie umowy (powódce) prawom do jednostronnego ustalania treści zobowiązania drugiej strony polegającego na świadczeniu pieniężnym w dowolnym czasie,

6. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 kc w związku z art. 65¹ kc, poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie i uznanie, iż powódka mogła złożyć pozwanej oświadczenie o skorygowaniu wcześniej złożonego oświadczenia woli w przedmiocie wysokości należności należnych powódce, w sytuacji, gdy składane przez powódkę oświadczenia woli nie były dotknięte żadną wadą prawną wywołaną przez pozwaną i nie mogły zostać cofnięte ani zmienione po dotarciu do adresata, tj. pozwanej,

7. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 5 kc, poprzez jego niezastosowanie i uwzględnienie powództwa w części, w sytuacji, gdy działanie powódki polegające na nieprawidłowym zrealizowaniu zlecenia serwisowego doprowadziło pozwaną do bezpowrotnej utraty możliwości dochodzenia od swoich kontrahentów kosztów wytworzenia usług świadczonych przez pozwaną, co skutkowało uwzględnieniem powództwa w sposób zaprzeczający zasadom pewności obrotu gospodarczego i w konsekwencji oznaczało skorzystanie przez powódkę z przysługującego jej roszczenia w sposób sprzeczny z zasadami współzycia społecznego.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwana wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez:

a) oddalenie powództwa również co do kwoty 65.726,45 złotych,

b) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych,

2. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania za postępowanie apelacyjne, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych,

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o:

1) oddalenie apelacji w całości;

2) zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jako uzasadniona zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z umową powód miał prawo do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur w szczególności w przypadku:

1) stwierdzenia nieprawidłowości w zainstalowaniu lub działaniu układu pomiarowo – rozliczeniowego,

- 2) przyjęcia do rozliczeń błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo – rozliczeniowego,
- 3) przyjęcia do rozliczeń stawek opłat innych niż określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczany odbiorca (§ 8 ust. 6 umowy).

W ocenie Sądu Apelacyjnego skarżący trafnie zauważył, że żadna z przyczyn wskazanych § 8 ust.6 umowy w niniejszej sprawie nie zachodziła.

Warunkiem bowiem korygowania faktur jest zgodnie z tym paragrafem stwierdzenie nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowo-rozliczeniowego , przyjęcie do rozliczeń błędnych odczytów lub innych cen i stawek opłat niż określone w grupie taryfowej .

Co prawda użyty w tym § zwrot w szczególności wskazuje na to , że również w innych przypadkach możliwe jest wystawienie faktury korygującej to jednak musi on dotyczyć sytuacji gdy wystąpi jakiś błąd lub nieprawidłowość w działaniu układu.

Z opinii biegłego wynika ,że w okresie od 6 kwietnia 2013 r do dnia 30 listopada 2017 r pozwany pobrał większą ilość energii elektrycznej , aniżeli wykazana na fakturach pierwotnych VAT. Powodem jednak różnicy w ilości rzeczywiście pobranej ilości energii elektrycznej , a ilością przedstawioną w fakturach VAT było zastosowanie przez powoda nieprawidłowej mnożnej zamiast 600 , 450.

Zmiana mnożnej była związana z faktem wymiany przez powoda w dniu 6 kwietnia 2013 r przekładników prądowych na egzemplarze o większej przekładni. Fakt wymiany przekładników był związany ze zmianą mocy zamówionej przez pozwanego.

W zleceniu (...) nr. (...) z dnia 6 kwietnia 2013 r (k.233) zawarto stwierdzenie :”Sprawdzono układ pomiarowy po modernizacji pod napięciem i obciążeniem – działa prawidłowo . Sprawdzono synchronizację czasu oraz zdalną transmisję danych z licznika – działają prawidłowo. Układ pomiarowy spełnia wymagania pod względem (...)”

Z powyższego wynika , że w tym przypadku nie wystąpiło ani stwierdzenie nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowo-rozliczeniowego ani przyjęcie do rozliczeń błędnych odczytów lub innych cen i stawek opłat niż określone w grupie taryfowej. Wynikało ono bowiem jedynie z nieprawidłowego przyjęcia przez powoda wartości mnożnej.

Wbrew twierdzeniom sądu I instancji materiał dowodowy nie dostarcza argumentów za rozszerzającą wykładnią opisanego postanowienia umownego. W szczególności brak jest podstaw by przyjąć, że zgoda na wystawienie faktury oznaczała zarazem blankietową akceptację jej treści, z przeniesieniem ciężaru dowodu na odbiorcę energii.

Wymiana przekładników prądowych miała miejsce w dniu 6 kwietnia 2013 r. natomiast umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej została podpisana w dniu 4 lipca 2013 r , a więc już po wymianie przekładników. Pozwany nie posiadał stosownej wiedzy by na bieżąco korygować zasadność i poprawność wystawianych przez powoda faktur VAT. Tym bardziej , że błąd mnożnej co prawda przekładał się na wysokość rachunku , ale już nie na poszczególne odczyty zużytej energii elektrycznej.

W tej sytuacji trudno obciążać pozwaną kosztami błędnego zdaniem powoda naliczania energii elektrycznej z tego powodu , że w układzie zamontowane były przekładniki 20/0,1 kV zamiast 15/0,1 kV. Błąd ten wystąpił po stronie powoda i brak jakichkolwiek podstaw do obciążania kosztami związanymi z tym błędem pozwanego.

To na powodzie natomiast zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar wykazania podstawy na której mógł dokonać korekty .

Nie jest nią z powodów wskazanych wyżej umowa z lipca 2013 r , ani też przepisy obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną.

Zgodnie bowiem z § 37 w brzmieniu z chwili zdarzenia . 1. W przypadku stwierdzenia błędów w pomiarze lub odczycie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego lub innych nieprawidłowości, **które spowodowały zawyżenie należności za pobraną energię elektryczną, przedsiębiorstwo energetyczne dokonuje korekty uprzednio wystawionych faktur.**

2. Korekta, o której mowa w ust. 1, obejmuje cały okres rozliczeniowy lub okres, w którym występowały stwierdzone błędy lub nieprawidłowości.

3. Nadpłatę wynikającą z wyliczonej korekty, o której mowa w ust. 1, zalicza się na poczet płatności ustalonych na najbliższy okres rozliczeniowy, o ile odbiorca nie zażąda jej zwrotu.

Zatem przepis ten upoważnia do korekty naliczenia opłat za zużycie energii elektrycznej wynikającej z błędów odczytu licznika jedynie na korzyść odbiorcy, w sytuacji gdy nastąpiło zawyżenie należności z tytułu dostarczenia tejże energii. Nie daje natomiast prawa do takiej korekty w przypadku zaniżenia rachunków.

W konsekwencji uznając zasadność zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 353¹ k.c. w połączeniu z zarzutami dotyczącymi naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego w postaci art. 65 § 1 k.c. w związku z art. 5 ust. 2, 2a, 2b, 4a i 7 ustawy - Prawo energetyczne , § 37 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną oraz przepisów umowy ramowej apelację należało uznać za uzasadnioną.

Nawet jednak gdyby przyjąć , że powód miał możliwość na podstawie umowy z dnia 4 lipca 2013 r. nr D/I/53/5A/ (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z uwagi na użycie zwrotu „w szczególności” dokonać korekty z uwagi na zaniżenie rachunków to i tak powództwo nie zasługiwałoby na uwzględnienie z uwagi na art. 5 k.c. Zgodnie z tym przepisem strona stosunku cywilnoprawnego nie może korzystać ze swojego uprawnienia w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Zasady te, jak powszechnie wiadomo, stanowią otwarty katalog pewnych niepisanych wzorców postępowania, których naruszenie nie korzysta z ochrony prawnej.

Pozwana jest przedsiębiorcą świadczącym usługi z zakresu wydruku i poligrafii. (...) elektryczna, którą nabywa ona od powódki nie tylko jest składnikiem niezbędnym do utrzymania w ruchu przedsiębiorstwa pozwanej, ale również jest elementem cenotwórczym towarów i usług. Pozwana kalkulując cenę za usługę uwzględnia również koszt zużytej w celu wykonania zlecenia energii elektrycznej. Działanie powódki polegające na nieprawidłowym zrealizowaniu zlecenia serwisowego doprowadziło pozwaną do bezpowrotnej utraty możliwości dochodzenia od swoich kontrahentów kosztów wytworzenia usług świadczonych przez pozwaną. W chwili obecnej bowiem pozwana nie ma możliwości „odzyskania” utracony kosztów od swoich kontrahentów. Zważywszy na powyższe oraz na fakt , że błąd w odczycie w całości obciąża stronę powodową domaganie się zwrotu kwoty z tytułu niedopłaty do energii elektrycznej i to za okres kilku lat oznacza skorzystanie przez powódkę z przysługującego jej roszczenia w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386§ 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i w punkcie 1 powództwo oddalił w całości .

Konsekwencją zmiany wyroku w punkcie 1 była też zmiana orzeczenia o kosztach postępowania za I instancję.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. wobec przegrania sprawy w całości Sąd Apelacyjny kosztami tymi obciążył w całości powoda. W postępowaniu przed Sądem I Instancji pozwany poniósł jedynie koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5.417 zł i takie też koszty sąd zasądził od powoda. Ponadto sąd ściągnął od powoda na rzecz Skarbu Państwa 3 zł 86 gr. tytułem nieopłaconych wydatków na opinię biegłego.

O kosztach za II instancję sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108§ 1 k.p.c. oraz § 2 pkt. 6 w zw. z § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 listopada 2015 r w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(Dz.U. z 2015 r. poz. 1800). Na koszty te składają się - opłata od apelacji -3.287,00 zł + wynagrodzenie adwokata 4.050 zł . Łącznie 7.337 zł .

Ewa Staniszevska Jacek Nowicki Ryszard Marchwicki

--	--	--